

Polska z rekordowym spadkiem w badaniu PISA

12 grudnia 2016

Trzy lata temu opublikowałem [entuzjastyczny tekst](#) o świetnych wynikach międzynarodowego badania umiejętności uczniów PISA 2012. Po rekordowym skoku przyszedł jednak rekordowy spadek – największy w Europie (nie licząc Turcji). W efekcie w perspektywie wieloletniej okazuje się, że umiejętności polskich uczniów mają charakter stagnacyjny.

Tendencja polska.

W okresie 2012-2015 polscy uczniowie spadli z pozycji 12 na pozycję 19. Co ważniejsze, jako że pierwszą dziesiątkę rankingu zajmują głównie kraje azjatyckie, więc spadek dotyczył głównie kręgu europejskiego. W 2012 Polska była na 3 miejscu w Europie, w 2015 spadła na miejsce 10. Wyprzedziły nas Niemcy, a Rosja już depcze po piętach. O ile bowiem polskie wyniki w perspektywie wieloletniej są stagnacyjne, o tyle Rosja w każdym kolejnym badaniu wyraźnie zwiększa swoje notowania. Jeśli obecny trend się utrzyma to już w kolejnym badaniu PISA rosyjscy uczniowie mogą przewyższyć polskich.

W najnowszym badaniu biali Amerykanie po raz pierwszy osiągnęli lepsze rezultaty aniżeli azjatyccy Amerykanie.

Trudno powiedzieć na ile wyniki PISA związane są z panującym w danym kraju modelem edukacji a na ile z bardziej ogólnym klimatem kulturowym. Jeśli jednak chcemy wierzyć, że wyniki te są uzależnione od systemu edukacji to należy przede wszystkim zainteresować się tymi krajami, które w perspektywie wieloletniej wykazują stałą tendencję wzrostową. W ubiegłym roku wskazywałem, że ludzie zajmujący się edukacją w Polsce poszli w zupełnie zadziwiającym kierunku fascynacji modelem fińskiej edukacji. Było to o tyle kuriozalne, że moda na fiński system rozpleniła się w Polsce akurat wtedy, kiedy

wyniki polskich szkół niemal zrównały się z fińskimi i kiedy zachód już zrozumiał, że dawna fińska gwiazda to już przeszłość. Economist o fińskim systemie pisał wówczas pod wymownym tytułem „[Finn-ished](#)”. Fiński model edukacji cechuje się tym m.in. że wykazuje stałą tendencję spadkową wyników. O fenomenie tej irracjonalnej mody pisałem w tekście „[Fiński cud edukacyjny i inne mity bezstresowego kształcenia](#)”.

Tendencja fińska.

W badaniu PISA jest bardzo niewiele krajów, które wykazują stałą tendencję wzrostową. W Europie są to jedynie trzy kraje: Rosja, Hiszpania i Czarnogóra. Niemniej jednak jedynie Rosja wykazuje naprawdę duże postępy. Od ostatniego badania skoczyła z pozycji 38 na 28, osiągając wynik średniej krajów rozwiniętych OECD i wyprzedzając już Hiszpanię czy USA. Żaden kraj europejski nie zanotował takiego wzrostu jak Rosja, która, jak wspomniałem, w kolejnym badaniu może już co najmniej dogonić Polskę, jako że większość krajów pomiędzy nami wykazuje tendencję spadkową. Warto też dodać, że w przeciwieństwie do Rosji, żaden kraj azjatycki nie zdołał utrzymać stałej tendencji wzrostowej wyników.

Tendencja rosyjska

Nie chcę sugerować, by naśladować rosyjski system edukacji, lecz z pewnością warto zostawić na boku różne uprzedzenia, by choćby przyjrzeć się systemowi, który najdynamiczniej poprawia wyniki swoich uczniów.

Porównanie tendencji polskiej i rosyjskiej w poszczególnych dziedzinach badania PISA.

Autorstwo: Mariusz Agnosiewicz

Źródło: Racjonalista.pl